

νικῆς κοινότητος παρουσιάσθη εἰς αὐτὸν καὶ ἀπήτησε τὴν ἀπόδοσιν τῆς ἐκκλησίας, καταληφθεῖσης ἤδη πρὸ ἔτους, ὥς ἦτο δίκαιον καὶ νόμιμον. Ὁ Γραῖκωφ, ἀφοῦ ἠκούσε μετὰ προσοχῆς τὴν αἴτησιν καὶ τὰ ἐπιχειρήματα τῆς ἐπιτροπείας ἀπήντησε μειδιῶν : « Ἀπορῶ, κύριοι, πῶς σκέπτεσθε ἀκόμη. Τὰ πράγματα μετεβλήθησαν σήμερον. Πρὸ δέκα-εἴκοσιν ἔτων ἡ πόλις ἦτο Ἑλληνικὴ λαλουμένης τῆς Ἑλληνικῆς γλώσσης· σήμερον ὁμως ὑπερισχύει ἡ Βουλγαρικὴ γλῶσσα καὶ οἱ Βούλγαροι ὀλονὲν πληθύνονται. Πρὸς τὸ συμφέρον σας αὐτὸ εἰς τὰς πρὸς αὐτοὺς σχέσεις δεῶν νὰ ὑποχωρῇτε. Ἡ ἐκκλησία αὕτη σὰς περισσεύει· μετὰ δέκα-εἴκοσιν ἔτη δὲν θὰ ὑπάρχουσιν ἱκανοὶ Ἕλληνες καὶ διὰ τὰς ἄλλας ἐκκλησίας· διότι ὁ ἑλληνισμὸς φθίνει ἀκατασχέτως καὶ θὰ ἐκλείπῃ. Πρὸς τί λοιπὸν ἐγείρετε ζητήματα ; ». Τότε ὁ ἐκ τῆς ἐπιτροπείας Ἀχιλλεὺς Μαυρίδης, δικηγόρος, ἀπήντησεν αὐτῷ : « Ἀφοῦ κ. ὑπουργέ, εἰσθε βέβαιος διὰ ὅ Ἑλληνισμὸς τῆς πόλεως θὰ ἐκλείπῃ τόσον ταχέως, διατί δὲν μᾶς ἀφίνετε ν' ἀποθάνωμεν ἡσυχῶς, ἀλλὰ μᾶς θέτετε τὸν βρόχον εἰς τὸν λαιμόν ; ». Ὁντως ὁ ἑλληνισμὸς ἐξέλιπεν ἐν τῇ πόλει. οὐχὶ ὁμως ἐκ φθίσεως, ἀλλ' ἐκ βιαίου θανάτου. Τὸ ἐν τῷ ἀνατολικῷ τῆς αὐλῆς τῆς ἐκκλησίας μέρος κωδικοποιήσας μεθ' ὁρολογίου ἐκτίσθη τῷ 1906 ὑπὸ τῶν Βουλγάρων. (Περὶ τῆς καταλήψεως τῆς ἐκκλησίας ταύτης καὶ τῶν πρὸς ἀπόδοσιν ἐνεργειῶν τῆς μητροπόλεως, ἴδε Φωτίου Μανιάτου ἀρχιμανδρίτου, ἐνθα ἀνωτέρω § 5. σημ. 2, σελ. 65—79).

Ἀρ. 27

**Ἀποφασίς τῆς κοινότητος πρὸς ἐκλογὴν
δύο ἀντιπροσώπων τῆς ὑπευθύνων ἐνώπιον τῶν ἀρχῶν τοῦ κράτους**

(Κώδ. I, σελ. 171 ἢ ρῆγ. ἐτ. 1833, III, 15)

Διὰ τοῦ παρόντος ἡμῶν συμφωνητικῷ γραμμάτος δηλὸν γίνεται ὅτι ἅπαντες ἡμεῖς οἱ κάτοικοι Φιλιππουπόλεως καὶ τῆς γνῶμης καὶ ἰδίᾳ προαιρέσει ἐνεκρίναμεν καὶ ἀπεφασίσσαμεν δύο ἐπιτρόπους τοῦ γένους ἡμῶν τοὺς κυρίους Χ' Νέον Ραΐκου καὶ Ἀργύριον Κωνσταντίνου Λαδάτζιου ἄνδρας τιμίους καὶ ὑποληπτικούς, ἵνα ἐπιστάτωσιν εἰς τὰς ἐμπιπτούσας ὑποθέσεις τοῦ γένους ἡμῶν ἐν καθαρῷ συνειδότητι καὶ χωρὶς τινος μισθοῦ εἰς διάστημα ἐνὸς ὁλοκλήρου χρόνου ἀπὸ σήμερον ἔχοντες κάθε ἐλεύθερον ἀπὸ μέρους ἡμῶν, ὥστε εἰς κάθε ὑπόθεσιν πολιτικὴν τοῦ γένους ἡμῶν νὰ ἀποκρίνονται κατὰ τὸν καιρὸν, ὅπως τὸ πανάγιον πνεῦμα φωτίσῃ αὐτούς. Ἄν δὲ (ὃ μὴ γένοιτο) ἠθέλε προκύψῃ κατὰ ἀπευκατὸν ἢ ἀπὸ τὰς ἐρωτήσεις ἢ ἀποκρίσεις αὐτῶν κατὰ τὴν φορὰν τοῦ καιροῦ, καὶ τοῦτο νὰ ἀνάγῃται εἰς τὸ γένος, καθότι ὅλοι οἱ ὑποφαινόμενοι συναπεφασίσσαμεν τὸ νὰ εἴμεθα ἠνωμένοι εἰς ἓν μετὰ τῶν εἰρημένων ἐπιτρόπων τοῦ γένους ἡμῶν εἰς κάθε καιρὸν καὶ εἰς κάθε περίστασιν διὰ τὸ κοινὸν συμφέρον, ἔχοντες πρὸς τούτοις κατὰ πάντα ἀντιλήπτορα καὶ ὑπέρομαχον βοήθον τὸν παντοδύναμον Θεὸν ἡμῶν καὶ κύριον. Ἐγγνώμεθα λοιπὸν αὐτοῖς τοῖς ζητεισὶν ἐπιτρόποις μας διὰ τὴν ἀσφάλειαν τῆς τε ζωῆς, τιμῆς, ὑπολήψεως καὶ χρηματικῆς ζημίας τῶν, ὥστε εἰς τὸ παραιμιχρὸν τούτων νὰ ἀποκρίνωμεθα χωρὶς τινος ἐνοχλήσεως τῶν. Διὸ καὶ ἐγένετο τὸ παρὸν συμφωνητικὸν ἐκκλησιαστικὸν ἡμῶν γράμμα διπλοῦν ὅμοιον, ἐπιβεβαιωθὲν μὲν παρὰ τοῦ πανιερωτάτου καὶ σεβασμιωτάτου ἡμῶν ἀρχιερέως ἁ-

Κ. Μυλῆος
Ἀπορρίπτει
Ἀρχιεπίσκοπος
Λαοφίλιος
Παναγιώτης
Αθ. Τ. Σ. 1934-40
σ. 45-56

γίου Φίλιππουπόλεως κυρίου κυρίου Νικηφόρου, ἐνσφραγισθὲν δὲ τὰ κάτωθι καὶ παρ' ὅλων ἡμῶν τῶν ὑποφαινομένων, ἐξ ὧν τὸ μὲν ἔμεινεν εἰς τὴν ἱερὰν μητρόπολιν καταγραφὴν καὶ ἐν τῷ κώδικι αὐτῆς, τὸ δὲ ἕτερον ἐδόθη τοῖς ἀνωτέρω ἐπιτρόποις τοῦ γένους ἡμῶν κυρίως Χ' Νέφω Ραΐκου καὶ Ἀργυρίῳ Κωνσταντίνου Δαδάτζιου εἰς πλείονα ἔνδειξιν καὶ ἀσφάλειαν.

Ἐν Φίλιππουπόλει 1833 Μαρτίου 25.

τόπος σφρ. ρουφῆτι ἀμπατζήδων τ. σ. ρ. καυταντζήδων τ. σ. ρ. γουναράδων
βεβαιοῖ βεβαιοῖ βεβαιοῖ

τ. σφρ. ρουφ. μπακάληδων τ. σφρ. ρ. ἀκτάρηδων τ. σ. ρ. κουγιουμτζήδων
βεβαιοῖ βεβαιοῖ βεβαιοῖ

τ. σφρ. ρουφ. καζαντζήδων τ. σφρ. ρ. ἀσταρτζήδων τ. σφρ. ρ. ραπτάδων
βεβαιοῖ βεβαιοῖ βεβαιοῖ

Βοῦλκος Θεοδώροβιτς, Ἀθανάσιος Γκιουμοῦς γκερδάνης, Βοῦλκος Τόντζο-
βιτς, Λάμπρος Παπᾶ Σαούλ, Γεώργιος Α. Σιαγκούνης, Γκάντζος Μιχαήλ,

Ἀναστάσιος Ἀγγελῆ, Ἀναστάσιος Χ' Βλάντος.

ὁ Φίλιππουπόλεως Νικηφόρος ἀποφαίνεται

Ἡ αὕτη ἀπόφασις ἐπαναλαμβάνεται ἐν τῇ σελ. 219—227 ἀντικαταστα-
θέντων τῶν προειρημένων διὰ τοῦ Βασιλείου Παπᾶ Ἰωάννου καὶ Φιλίππου
Ἀποστόλου ἀπὸ 1836 Ἀπριλίου 10, βεβαιούντος τοῦ μητρο. Νικηφόρου.

Σημείωσις. Ὁ Χ' Νέφος Ραΐκου εἶναι ὁ γνωστός ἤδη ἐκ τῶν προηγουμένων
ἀμπατζῆς καὶ πρωτομαΐτωρ, ὁ δὲ Δαδάτζιος ἦτο Ἕλλην καυταντζῆς, οὗ οἱ ἐγγο-
νοὶ Δαδάτσογλου ζῶσιν ἐνταῦθα καὶ ἐν Ἑλλάδι.

Ἄρ. 28

Ἀπόφασις τῆς πολιτείας

περὶ δοκιμασίας τῶν βουλομένων ἱερατευθῆναι εἰς ἱερεῖς

(Κώδ. Ι, σελ. 176 ἢ ρξη', ἔτ. 1833, V, 1)

Διὰ τοῦ παρόντος ἐκκλησιαστικοῦ κοινοῦ ἀποδεικτικοῦ γραμμάτος γίνε-
ται δῆλον ὅτι, ἐπειδὴ κατὰ διάταξιν ἀποστολικήν, τοὺς βουλομένους ἱερατευ-
θῆναι, οὐδεὶς ἀνεξετάστως ἐγκαταλέγεσθαι τῷ ἱερατικῷ κλήρῳ, διὰ τοῦτο ἵνα
μὴ τὸ μέγα τοῦτο καὶ θειότατον τῆς ἱεροσύνης μυστήριον ὑπὸ ἀδαῆμων (:) καὶ
ἀπείρων τῶν ἀρμοζόντων τῷ ἱεροπρεπεῖ πολιτεύματι καταχρῆται, κοινῇ
γνώμῃ καὶ ἀποφάσει πάντες οἱ ἐν Φίλιππουπόλει διατρίβοντες χριστιανοὶ
ἐθέσπισαν ὅρον, ὥστε ἀπὸ τοῦ νῦν καὶ εἰς τὸ ἔξῃς, ὅστις θέλει ἱερατευθῆναι,
πρῶτον ὀφείλει ἵνα δοκιμάζεται παρὰ τε τοῦ κατὰ καιρὸν διδασκάλου τῆς
Ἑλληνικῆς σχολῆς καὶ τῶν ἐπιτρόπων ὁμοίως τῆς σχολῆς· καὶ εἰ μὲν φανείη
αὐτοῖς δόκιμος καὶ ἱκανὸς διὰ τὸν ἱερατικὸν κλῆρον, τότε διδῶνσαν τῷ
τοιούτῳ ἀπόδειξιν ὅ,τε διδάσκαλος μετὰ τῶν ἐπιτρόπων, συνεπιφέροντι καὶ
τὴν τοῦ πνευματικοῦ αὐτοῦ συμμαρτυρίαν καὶ οὕτω προσερχόμενος τῷ κατὰ

καιρὸν ἀρχιερεῖ νὰ χειροτονῇται κατὰ τὴν τῆς ἐκκλησίας διάταξιν, χωρὶς νὰ τολμήσῃ τις μικρὸς ἢ μέγας νὰ μεσιτεύσῃ εἰς χειροτονίαν προσώπου μὴ φέροντος τὴν τοιαύτην ἀπόδειξιν, ὡς εἴρηται. Διὸ εἰς ἔνδειξιν καὶ διηνεκῇ διατήρησιν τοῦ ὅρου τούτου ἐγένετο τὸ παρὸν ἐκκλ. ἐνυπόγραφον κοινὸν γράμμα τῇ βεβαιώσει τῇ ἡμετέρᾳ καὶ τὸ μὲν πρῶτότυπον τοῦτο ἐτέθη ἐν τῷ κοινῷ κιβωτίῳ τῆς ἱερᾶς μητροπόλεως Φιλιππουπόλεως, τὸ δὲ ἴσον αὐτοῦ κατεστρώθη ἐν τῷ ἱερῷ κώδικι αὐτῆς, ἵνα ἔχῃ τὸ κῦρος καὶ τὴν ἰσχὺν ἐν παντὶ κριτηρίῳ δικαιοσύνης. Ἐν Φιλιππουπόλει αὐλῇ Μαΐου α'.

ὁ σκελλάριος Ἰωάννης ἱερεὺς	Μπόντζιος Μήλου πρωτομάστορος
ὁ σκελλίου Γεώργιος ἱερεὺς	[τῶν γοναράδων
ὁ ρεφερενδάριος Κων)τίνος ἱερεὺς	Κων)τίνος Ζώκου πρωτομάστορος
ὁ πρωτοπαπᾶς Νικόλαος	[τῶν μπακάληδων
Βούλκος Θεοδώροβιτς	Ἀναστάσιος Ἀγγεῖ
Ἀθανάσιος Γκιουμούς γκερδάνη	ὁ Καρλόβου Ἀναστάσιος Χ' Βλάδου
Λάμπρος Παπᾶ Σαοῦλ	Βασίλειος Πάνου τῆς ἐπιτροπῆς τῆς
Γεώργιος Α. Σιαγκούνης	[ἀγίας Κυριακῆς
Γκάντζιος Μιχαήλ	ὁ προχτὶδ. τῆς ἐλλ. σχολῆς Φ)πόλεως
Φίλιππος Ἀποστόλου πρωτομάστο	Γ. Τσουκαλᾶς
[ρης τῶν ἀμπατζήδων	ὁ ἐποδιδάσκαλος Γ.Π.Κ. Μουσικὸς
Ζαφείρης Κωνσταντίνου πρωτομά	Χ' Νένος Ράϊκου
[στορος τῶν κανταντζήδων	Ἀγγελῖος Κωνσ)τίνου (Δαδάτζιος)
ὁ Φιλιππουπόλεως Νικηφόρος ἀποφαίνεται.	

Σημείωσις. Προφανὲς ἡ ἀπόφασις αὕτη ἀφορᾷ εἰς τοὺς ἐν Φιλιππουπόλει ἱερεῖς μόνον, διότι ἐν ταῖς Βουλγαρικαῖς κωμοπόλεσι καὶ κώμαις τῆς ἐπαρχίας ἡ ἀκολουθία ἐτελεῖτο σλαβιστί. Ὁ ὑπογραφόμενος *ὁ Καρλόβου Ἀναστάσιος Χ' Βλάδου* ἦτο πατὴρ τοῦ φιλανθρώπου καὶ πολλαπλῶς ἐθνικῶς δράσαντος Μιχαήλ Ἀν. Βλάδου, ἱατροῦ. Ὁ Ἀναστάσιος Βλάδος ἐκ Μακεδονίας καταγόμενος πρὶν ἢ ἐγκατασταθῇ ἐν Φιλιππουπόλει ὡς ἔμπορος, διετέλεσεν ἑλληνοδιδάσκαλος ἐν τῇ σχολῇ τοῦ Καρλόβου, ἐξ οὗ ἐπωνομάσθη Καρλοβηνός. Οἱ μετὰ τοὺς ἱερεῖς ὑπογραφόμενοι πέντε πολῖται ἦσαν δημογέροντες.

Ἀρ. 29

Καθήκοντα ἱερέων κατὰ γενικὴν ἀπόφασιν αὐτῶν

(Κώδ. Ι, σελ. 177 ἢ ρξθ', ἐτ. 1833, VI, 1)

Διὰ τοῦ παρόντος ἐκκλησιαστικοῦ ἐνυπογράφου γράμματος γίνεται δῆλον ὅτι, ἐπειδὴ κατὰ τὸν ἀπόστολον Παῦλον πρὸς τὸν Τιμόθεον «δεῖ τοὺς πρεσβυτέρους νηφαλίους εἶναι, διδασκικούς, χρηστοήθεις, σώφρονες, εὐλαβεῖς καὶ συνελόντι φάναι καθάπερ φῶς λάμποντας τῇ ἐναρέτῃ πολιτεία μεταξὺ τῶν λαϊκῶν», διὰ τοῦτο πρὸς ἀποφυγὴν παντὸς ἐναντίου τῷ ἱεροπρεπεῖ χα-

ρακτῆρι συμβάματος ἐθεσπίσθησαν καὶ διωρίσθησαν ἐκκλησιαστικῇ ψήφῳ ἐν κεφαλαίοις οἱ ἐξῆς δέκα κυριώτεροι ὅροι, τοὺς ὁποίους ὀφείλει ἕκαστος τῶν ἱερέων, ὁποῖας ἂν ἡ τάξεως ἡ ἡλικίας, φυλάττειν μετὰ προσοχῆς μεγάλης ὡς ἀρμόζοντας τῷ ἱερατικῷ αὐτῶν πολιτεύματι. Καὶ

α') Καθημερινῶς ἅπαντες οἱ ἱερεῖς νὰ εὐρίσκωνται εἰς τὴν ἐκκλησίαν πρωὶ καὶ ἑσπέρας εἰς τὴν διωρισμένην ὥραν, ἀπ' ἀρχῆς τῆς ἀκολουθίας, ἐκτὸς μεγάλης ἀνάγκης.

β') Νὰ πείθωνται, νὰ ὑποτάσσωνται καὶ νὰ σέβωνται τοὺς προεστώτας αὐτῶν κατὰ πάντα· εἰς ἔλλειψιν δὲ τοῦ προεστώτος τὸν ἐπέχοντα τὸν τόπον αὐτοῦ.

γ') Νὰ εἶναι πρόθυμοι εἰς τὸ ἔργον αὐτῶν, ὁ καθεὶς κατὰ τὴν σειρὰν καὶ τάξιν, ὅπου ἔλαχε καὶ νὰ τιμῶσι τοὺς ἐνορίτας αὐτῶν χωρὶς νὰ αὐθαδιάζωσιν εἰς τινα ἢ παροργίζωσι δι' ὁποιαδήποτε αἰτίαν καὶ χωρὶς νὰ περιφέρωνται ἐν ταῦτῳ ἄνευ αἰτίας εἰς τοὺς δρόμους καὶ εἰς τὰ ὀσπίτια τῆς πολιτείας.

δ') Νὰ ἐκτελῇται κατὰ πᾶσαν τετραδοπαρασκευὴν ἡ θεία καὶ ἱερὰ λειτουργία καὶ ἐνῷ εὐρίσκονται οἱ ἱερεῖς ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ εἴτε ψαλλομένης ἀκολουθίας εἴτε μὴ νὰ εἶναι ἡσυχώτατοι χωρὶς τὴν παραμικρὰν φωνὴν ἢ κραυγὴν «ὁ γὰρ οἶκος κυρίου, οἶκος προσευχῆς».

ε') Νὰ προσέχωσιν ἕκαστος ν' ἀποφεύγωσι τὴν μέθην· καὶ σχεδὸν ἡ οἰνοποσία καὶ ρακοποσία εἰς τὰ ὀσπίτια τῶν χριστιανῶν καὶ ἡ μεταχείρισις τῶν καπνιστηρίων (τζίμπουκίων) νὰ λείψῃ εἰς τὸ παντελές.

ς') Νὰ φυλάττῃ ἕκαστος τὸν τίτλον τοῦ καὶ τὸν ἱεροπρεπῆ χαρακτῆρά του ἀποφεύγων τὰ συναλλάγματα καὶ λοιπὰ ἀλίσπερεια ὡς ἀνοίκεια εἰς τὸ παντελές καὶ σχεδὸν ἐκτὸς χρείας τυχούσης νὰ μὴ περιφέρωνται εἰς τὴν ἀγορὰν καὶ ἐργαστήρια λαϊκῶν, ἀλλὰ νὰ ἐργάζεται ἕκαστος τὸ ἐργόχειρόν του μέσα εἰς τὸ ὀσπίτιόν του ἀποφεύγοντες ἐν ταῦτῳ τοὺς προξενισμοὺς περὶ συνεισεῶν χωρὶς νὰ τολμήσῃ τις νὰ ἐνεργήσῃ ἢ ἐκτελέσῃ.

ζ') Νὰ φέρονται μὲ σεμνότητα ἄκραν τόσον κατ' ἰδίαν ὄντες, ὅσον καὶ εὐρισκόμενοι μεταξὺ λαϊκῶν χωρὶς νὰ ὁμιλῶσιν ὅ,τι φθάσωσιν ἢ νὰ γελῶσιν ἄτακτα ἢ εἰς γάμους παρευρισκόμενοι νὰ πολυπίνωσιν ἢ νὰ χορεύωσιν ἢ νὰ τραγῳδῶσι ποσῶς, ἀλλὰ μάλιστα ὅσον τὸ δυνατόν ἀπὸ τοὺς γάμους καὶ συμπόσια νὰ φεύγωσιν ἐν καιρῷ.

η') Νὰ μελετῶσι μὲ ἐπιμέλειαν τὴν διάταξιν τῆς ἀκολουθίας ἐρωτώντες εἰς τὰ ἀπορήματα τοὺς προεστούς των διὰ νὰ μὴν ἀκολουθῇ παρορησία ἀταξία καὶ χασμωδία· νὰ φυλάττωσι πρὸς τοῦτοις ἕκαστος τοὺς συνήθεις ἔκπαιλοι ὅρους τῆς ἐνορίας του χωρὶς νὰ ἐκτείνεται δι' αἰσχροκέρδειαν εἰς δικαίωματα ξένης ἐνορίας καὶ γίνωνται αἰτία σκανδάλων ἢ νὰ ἀποπλανῶσι τοὺς ξένης ἐνορίας χριστιανούς, ἀλλὰ μάλιστα καὶ ἐρχομένους κατὰ ἄγνοιαν εἴτε διὰ βάπτισμα ἢ στεφάνωμα εἴτε ἄλλο ἐνοριακὸν δικαίωμα νὰ τοὺς διευθύνω-

σιν εἰς τὴν ἐνορίαν τῶν, ὅπου ἀνάγονται χωρὶς νὰ τολμῶσιν αὐτοὶ νὰ τοὺς ἀγιάζωσιν.

θ') Νὰ μὴ τολμήσῃ τις ἄνευ τῆς ἀδείας τοῦ προεστῶτος του νὰ ὑπάγῃ ἔξω τῆς πόλεως εἰς χωρίον ἢ εἰς ἄλλο τι μέρος δι' ὁποιανδήποτε αἰτίαν· ὁμοίως καὶ ὁ προεστὴς ἄνευ τῆς ἀδείας τοῦ ἀρχιερέως, εἰμὴ διὰ μίαν καὶ μόνην ἡμέραν.

ι') Καὶ τελευταῖον· ὀφείλουσι καὶ οἱ προεστῶτες ταῦτα πάντα παραφυλάττοντες νὰ προσέχωσι καὶ οἱ ὑπ' αὐτοὺς ἱερεῖς εἰς τὸ νὰ μὴ παραβαίνωσι ταῦτα· ἂν δὲ οἱ φαινόμενοι παραβάται τῶν ἀνωτέρω χρῶν ἐπιπληττόμενοι ἅπαξ παρ' αὐτῶν μὴ διορθῶνται ἀμέσως, διδόντων τὴν εἶδσιν τῷ κατὰ καιρὸν ἀρχιερεῖ, ὥστε παιδεύειν τοὺς τοιοῦτους ἀτάκτους, ἵνα τοῦ λοιποῦ μὴ ὑπεραίρουντο· εἰ δὲ κατὰ φιλοπροσωπίαν οἱ προεστῶτες ἀποκρύπτουσι τὰ πταίσματα τῶν ὑπ' αὐτοὺς καὶ ἐπομένως παρ' ἄλλων φανερωθῶσι, θέλουσι παιδεύωνται ἀμφοτέρω.

Εἰς ἅπαντα δὲ ταῦτα τὰ ἀνωτέρω κεφάλαια τῶν ὅρων ὅστις ἤθελε προσκρούσει, θέλει παιδεύεται ἐκκλησιαστικῶς, χωρὶς νὰ ἔχῃ τὸ δικαίωμα ὁ πταίσας νὰ προσφέρῃ μεσίτας λαϊκοὺς, ἀλλὰ προσπίπτων τῷ ἔλεει τῆς ἐκκλησίας νὰ διορθῶται ὡς μέλος τῆς ἀγιωτάτης τοῦ Χριστοῦ ἐκκλησίας. Διὸ καὶ ἐγένετο τὸ παρὸν ἐκκλησιαστικὸν ἀποδεικτικὸν γράμμα βεβαιώσει μὲν ἁπάντων τῶν ἐν Φιλιππουπόλει ἐνοριακῶν ἱερέων, ὑποβεβαιώσει δὲ τοῦ νῦν εὐδοκίᾳ θεῖα ἱεραρχοῦντος σεβασμιωτάτου ἁγίου Φιλιππουπόλεως κυρίου κυρίου Νικηφόρου καὶ τὸ μὲν πρωτότυπον αὐτοῦ ἐτέθη ἐν τῷ κοινῷ κιβωτίῳ, τὸ δὲ ἴσον αὐτοῦ κατεστρώθη ἐν τῷ κώδικι τῆς ἱερᾶς μητροπόλεως Φιλιππουπόλεως εἰς πίστωσιν, βεβαίωσιν καὶ διηνεκῇ διατήρησιν.

Ἐν Φιλιππουπόλει 1833 Ἰουνίου 1.

ὁ σακελλάριος Ἰωάννης ἱερεὺς βεβαιοῖ	Κωνσταντῖνος ἱερεὺς βεβαιοῖ
ὁ παπᾶ Νικόλα μζθέσταθο (Βούλγαρος)	ὁ Λάμπρος ἱερεὺς βεβαιοῖ
ἐγὼ ὁ παπᾶ Παναγιώτης Σακελλίου	ὁ Σωτήριος » »
βεβαιοῖ	ὁ Δημήτριος » »
παπᾶ Νικόλαος Δαμιανοῦ βεβαιοῖ	ὁ Στέφανος » »
παπᾶ Θεόφιλος παπᾶ Χριστοδούλου	ὁ ρεφερενδάριος Κωνσταντῖνος ἱε-
βεβαιοῖ	ρεὺς βεβαιοῖ
παπᾶ Παναγιώτης Μικροῦ βεβαιοῖ	ὁ παπᾶ Γεώργιος Ἀγγελῆ βεβαιοῖ
ὁ Σακελλίων Γεώργιος ἱερεὺς βεβαιοῖ	Νικόλαος ἱερεὺς βεβαιοῖ
Χρυσόφης ἱερεὺς βεβαιοῖ	παπᾶ Στέφανος βεβαιοῖ (Βούλγαρος)
Στέργιος » »	ὁ πρωτοπαπᾶς Νικόλαος βεβαιοῖ
Ἀθανάσιος » »	ὁ παπᾶ Χριστόδουλος βεβαιοῖ
ὁ πρωτονοτάριος Βασίλειος ἱερεὺς βε-	ὁ παπᾶ Δημήτριος βεβαιοῖ
βαιοῖ	ὁ παπᾶ Μιχαῆλ βεβαιοῖ

ὁ Φιλιππουπόλεως Νικηφόρος ἀποφαίνεται.

Σημείωσις. Α' ὑπογράφαι πᾶσαι εἶναι αὐτόγραφοι. Αἱ τῶν δύο Βουλγάρων ἔχουσι καὶ σλαβικά γράμματα.

Ἄρ. 30

Πατριαρχικὸν σιγγίλλιον περὶ ἰδρύσεως τῆς σχολῆς ἁγίας Τριάδος

(Κώδ. Ι, σελ. 205 ἢ 99ζ', ἔτ. 1834, VII)

Κωνσταντῖος ἐλέφ Θεοῦ ἀρχιεπίσκοπος Κωνσταντινουπόλεως, νέας Ρώ-

μης καὶ οἰκουμ. πατριάρχης.
Τὰς πρὸς κοινὴν ὠφελείαν ἀφορώσας κατ' ἐπίγνωσιν δὲ ζήλου προσα-
γομένας τῶν φιλοκάλων αἰτήσεις, περὶ τούτων μάλιστα ὅσαι φροντιστηρίων
κοινῶν πραγματεύονται συστάσεις καὶ προβάλλονται τὴν ἐπαύξησιν τοῦ ἐξαι-
ρέτου τῶν ἀγαθῶν χρήματος τῆς θεοσδότου παιδείας, ταύτας εὐμενῶς ἀποδέ-
χεσθαι καὶ προθύμως ἐπικυροῦν μάλα καλῶς εἶωθεν ἡ καὶ ἡμᾶς τοῦ Χρι-
στοῦ μεγάλη ἐκκλησία τὸ κοινῇ συμφέρον καὶ τὴν βελτίωσιν τῶν πνευματι-
κῶν αὐτῆς τέκνων ἐπίπροσθεν ἄγουσα, καθὰ καὶ ἡμεῖς ἐπὶ τοῦ παρόντος
ποιούμεθα. Καὶ γὰρ θεοφιλὴς τις χριστιανὸς ἐκ τῶν ἰθαγενῶν τῆς πολιτείας
Φιλίππουπόλεως τὴν οἰκογένειαν Τσαλόογλουζ ζήλω χριστιανικῷ καὶ φιλοκαλῷ
προαιρέσει κεκινημένος προήχθη, ἵνα συστήσῃ κοινὴν σχολὴν ἐν τῇ πολιτείᾳ
ταύτῃ, πατρὶδι αὐτοῦ, χάριν ἐκπαιδεύσεως καὶ μαθήσεως τῶν πτωχῶν καὶ ἀ-
πόρων ἐκεῖσε ὁμογενῶν τέκνων. Καὶ δι' ὧν ὁ πλουσιόδοτος θεὸς ἐχαρί-
σατο αὐτῷ ἀγαθῶν ἐξελόμενος πασότητά τινα χρηματικὴν προσενέγκατο καὶ
προσεδιόρισεν ἐπὶ οἰκονομίᾳ τῆς σχολῆς καὶ ἀποτίσει τῶν διδασκαλικῶν μι-
σθῶν καὶ λοιπῶν ἀναγκαίων ἐξόδων· οὐ μὴν δὲ ἀλλὰ καὶ περὶ τῆς διηνεκοῦς
αὐτῆς συντηρήσεως καὶ ἀρμονίας φροντίζων μάλα καλῶς καὶ φρονίμως ἐξέ-
θετο ἐν ρητοῖς κεφαλαίοις τὰ περὶ τῆς διοικήσεως αὐτῆς καὶ λοιπῆς ἀπάσης
ἐσωτερικῆς τε καὶ ἐξωτερικῆς οἰκονομίας καὶ εὐρυθμίας καὶ ἀκολουθῶς ἐμ-
φανισθεὶς τῇ ἡμῶν μετριότητι προκαθημένη συνοδικῶς ταῦτά τε πάντα δια-
κοινώσας ἐξητήσατο θερμῶς ἐπικυρωθῆναι τὰς περὶ τῆς νεοσυστάτου ταύτης
σχολῆς διατάξεις καὶ ὁροθέσεις δι' ἡμετέρου πατριαρχικοῦ καὶ συνοδικοῦ σιγ-
γιλιώδους ἐπὶ μεμβράνης γράμματος.

Καὶ δι' τὴν αἴτησιν αὐτοῦ εὐμενῶς προσοικειούμενοι καὶ πληροφορηθέν-
τες ἀκριβῶς ἀπὸ τοῦ ἐμφανισθέντος ἡμῖν ὁροθετικοῦ γράμματος περὶ τῆς ὁ-
ρυσυστάτου σχολῆς ταῖς τε ἀπὸ βαθείας ψυχῆς πατρικαῖς ἡμῶν εὐχαῖς καὶ εὐ-
λογίαις καταστέψαντες τὸν πρῶτον συνίστορα καὶ κτίτορα τοῦ κοινωφελοῦς
τούτου καταστήματος γράφοντες ἀποφαινόμεθα συνοδικῶς μετὰ τῶν περὶ ἡμᾶς
ἱερωτάτων ἀρχιερέων καὶ ὑπερτίμων τῶν ἐν ἀγίῳ πνεύματι ἀγαπητῶν ἡμῶν
ἀδελφῶν καὶ συλλειτουργῶν ἵνα : Αὐν) πρῶτον ἡ ρηθεῖσα σχολὴ ἡ κατὰ τὴν
πολιτείαν Φιλίππουπόλεως συσταθεῖσα ὑπὸ τοῦ φιλογενοῦς καὶ φιλοκάλου
χριστιανοῦ Τσαλόογλου δι' ἰδίας αὐτοῦ καταβολῆς ἐπὶ διδασκαλίᾳ τῶν ἐνδεῶν
καὶ ἀπόρων ὁμογενῶν τέκνων ὑπάρχῃ ἀπὸ τοῦ νῦν καὶ εἰς τὸν ἐξῆς ἅπαντα

Κωνσταντῖνος
Κ. Μυρτίλος
Ἀποστολίδης
Ἄρ. 30
Ἐκπαιδευτικὴ
Διοκ. ἀρχιεπισκοπῆς
Κωνσταντινουπόλεως
Αδ. τ. 4
1939-40
σ. 50-57

χρόνον πεπλουτισμένη τῇ *παιδιαρχικῇ προνοίᾳ* καὶ *ἐπισκέψει* καὶ τῇ *προστασίᾳ* τοῦ κατὰ καιροῦ τὸν οἰκουμενικὸν θρόνον διέποντος, *ἐφορευομένη* δὲ καὶ *ἐποπιενομένη* παρὰ τοῦ κατὰ καιροῦ ἱερωτάτου μητροπολίτου Φιλιππουπόλεως, *ὀφείλοντος ἐπαγρυπνεῖν εἰς τὴν διαμονὴν αὐτῆς καὶ συντήρησιν* τῇ ἐκ τοῦ *σύνεγγυς παρουσίᾳ* αὐτοῦ.

Βον) Οἱ μισθοὶ τῶν διδασκάλων τῆς σχολῆς ταύτης καὶ ὅσα μικρὰ μὲν, ἀλλ' ἀναγκαῖα ἔξοδα, πληρῶνται παρὰ τοῦ κυρ *Γεωργίου Σαούλ*, διορισθέντος ἐπιστάτου τῆς αὐτῆς σχολῆς ὑπὸ τοῦ κτίτορος Τσαλόογλου. Εἰς δὲ τὴν ἔλλειψιν αὐτοῦ ἔχει ἀναλαμβάνειν τὴν ἐπιστάσιν ὁ ἐκ τῆς αὐτῆς οἰκογενείας ἐγκριθησόμενος ὑπὸ τοῦ ἰδίου, ὥστε διὰ παντὸς γίνεσθαι τὴν τοῦ ἐπιστάτου ἐκλογὴν ἀπὸ τῆς κτιτορικῆς.

Γον) Ἐστῶσαν δὲ ἐπίτροποι μετὰ τοῦ εἰρημένου ἐπιστάτου οἱ παρὰ τοῦ αὐτοῦ φιλογενοῦς διορισθέντες, ὡς λόγου ἄξιοι καὶ ζηλωταί, φαμὲν δὲ τιμώτατοι ὅτε κυρ *Στογιάννης Κούρτοβις Τσαλόογλου* ἐκ τῶν *ἐξελεπιδων*, ὁ κυρ *Χ' Γιοβάννης* ἐκ τοῦ συστήματος τῶν ἀμπατζήδων καὶ ὁ κυρ *Ἀντώνιος Στογιάνοβις* ἐκ τοῦ συστήματος τῶν ἐν Βιέννῃ ἐμπορευομένων. Συμβάν δὲ ἀποδημῆσαι τινα ἐξ αὐτῶν, ἀντικαθίστατω ἕτερος, ὃν ἂν ὁ ἴδιος ἐγκρίνη, ἀναπληροῦντα τὰ τῆς ἐπιτροπῆς *μέχρι τῆς ἐπιστροφῆς* αὐτοῦ. Χρείας δὲ γενομένης ἀλλαγῆναι κοινῶς ἢ ἐν μερεὶ ἀναλαμβάνετω τὴν φροντίδα τῆς τῶν νέων ἐπιτρόπων ἀποκαταστάσεως ὁ ἱερωτάτος μητροπολίτης Φιλιππουπόλεως καὶ οἱ τιμώτατοι καὶ φιλόμουσοι προὔχοντες τῶν ἐν αὐτῇ ἐναφίων συναινέσει καὶ τῶν ἐνδημούντων ἐκ τῆς κτιτορικῆς οἰκογενείας καὶ κοινῇ πάντων γνώμῃ γενέσθω ἡ ἐκλογὴ τῆς ἀποκαταστάσεως τῶν νέων ἐπιτρόπων.

Δον) Ἐπειδὴ ἐπὶ τοῦ παρόντος ἡ τῆς σχολῆς πρόσδοδος συνίσταται εἰς γρόσια 2200 ἀπὸ ἐτησίων *διαφόρων δι' αὐλικῶν ὁμολογιῶν*, ἥτοι ἀπὸ μὲν τῆς ἐπαρχίας Σαμμοκοβίου γρόσια χίλια διακόσια, ἀπὸ δὲ τῆς ἐπαρχίας Φιλιππουπόλεως γρ. 1000, ὀφείλει ἐξ αὐτῶν ὁ προειρημένος ἐπίστατης τῆς σχολῆς ἀποστέλλειν ἐτησίως τῷ αἰεὶ πατριαρχεῦντι λόγῳ προνοίας καὶ ἐπισκέψεως τῆς σχολῆς γρ. 50, διδόναι δὲ καὶ τῷ ἀγίῳ Φιλιππουπόλεως ἕτερα 50 ἐπὶ τῷ ἐκτελεῖν μίαν κατ' ἔτος ἀρχιερατικὴν λειτουργίαν κατὰ τὴν ἐορτὴν τῆς ἁγίας Τριάδος, ἥτις ἔσται ἡ πανήγυρις τῆς σχολῆς καὶ μνημονεύειν τῶν κτιτόρων καὶ ἐπιτρόπων καὶ τῶν διδασκάλων καὶ τῶν μαθητῶν τῆς αὐτῆς σχολῆς.

Εον) Ὅριζόμεθα, ἵνα οἱ μαθηταὶ τῆς σχολῆς ταύτης μηδέποτε ὑπερβαίνωσι τὸν ἀριθμὸν 100, διδάσκωνται δ' ἐν αὐτῇ τὰ ἱερὰ γράμματα ἐκπαιδευόμενοι εἰς τὸ γράψιμον καὶ τὴν πρακτικὴν ἀριθμητικὴν.

Ζον) Ἡ κτιτορικὴ τῶν Τσαλοογλῶδων οἰκογένεια ἐν ἀπάσαις ταῖς συνελύσεσι καὶ σκέψεσι περὶ τῶν ἐν τῇ σχολῇ ἀφορώντων εἴτε δηλ. προσθήκης εἴτε ἀφαιρέσεως εἴτε διορθώσεως καὶ ἄλλης ὁποιασδήποτε ἀλλαγῆς ἢ μεταποιήσεως ἔχετω τὸ δικαίωμα τῆς γνωμοδοσίας.

Ζον) Οἱ διδάσκαλοι τῆς σχολῆς ταύτης ἔστωσαν διὰ παντὸς τρεῖς τὸν ἀριθμόν, ὧν ὁ μὲν ἔσται σχολάρχης, Ἰωάννης Μουσικὸς δνόματι, οἱ δὲ λοιποὶ δύο ὑπάλληλοι καὶ ἐξηρημένοι ἀπ' αὐτοῦ, ἔχοντος δικαίωμα τῇ γνώμῃ καὶ τῇ εἰδήσει τῶν ἐπιτρόπων ἀποβάλλειν αὐτοὺς ἐξ αἰτίας εὐλόγου περὶ τὴν μέθοδον ἢ τὴν διαγωγὴν αὐτῶν. Χρείας δὲ γενομένης τοῦ σχολάρχου καὶ ἐτέρου ἀντικαταστάσεως ἀναλαμβάνετω τὴν περὶ τούτου φροντίδα ὁ ἱερώτατος μητροπολίτης Φιλιππουπόλεως μετὰ τοῦ ἐπιστάτου καὶ τῶν ἐπιτρόπων τῆς σχολῆς.

Ηον) Εἴγε ποτε, ὃ μὴ γένοιτο, μισόκαλοι καὶ σκανδαλοποιοὶ ἄνθρωποι ὑπὸ ἐθελοκακίας ἢ ἄλλως πῶς κινηθέντες διαταράξωσι τὴν καθεστῶσαν εὐταξίαν τῆς σχολῆς ἐπὶ ἀνατροπῇ τοῦ θεοφιλοῦς σκοποῦ τοῦ κτίτορος, ὃς ἐστὶν ἡ βελτίωσις τοῦ κοινωφελοῦς καταστήματος, καὶ ἡ πρόοδος τῶν ἐν αὐτῷ σχολαζόντων, τότε ἔχῃ ἐν πάσῃ ἀδείᾳ καὶ ἀπολύτῳ ἐξουσίᾳ ἡ κτιτορικὴ οἰκογένεια μεταβιβάζειν καὶ μεθιστᾶν τὴν σχολὴν ἐνθα ἂν βούληται καὶ ἐν ἄλλῃ ἐνορίᾳ ἢ κώμῃ ἢ πόλει ἀνακτίσειν νέαν σχολὴν παιδαγωγικὴν ἔχουσαν τὰ αὐτὰ προνόμια καὶ τὰς τάξεις ἐπὶ φωτισμῷ καὶ μαθήσει τῆς ἐκεῖ ἀπόρου καὶ ἐνδεοῦς νεολαίας.

Θον) δὲ καὶ τελευταῖον ἀποφαινομεθα, ἵνα πάντες οἱ ἐπὶ τῆς σχολῆς οἱ τε διδάσκαλοι καὶ οἱ διδασκόμενοι ὧσιν ὑποχρεοὶ διατηρεῖν ἀπαρασαλεύτως τοὺς ἐπιβάλλοντας ἐνὶ ἑκάστῳ αὐτῶν ὅρους καὶ θεσμοὺς τοὺς ἐν τῇ ἰδιαιτέρᾳ τοῦ κτίτορος ὁροθεσίᾳ ἐν κεφαλαίοις ἐκτεθειμένους καὶ συνοδικῶς ἐπιβεβαιωμένους καὶ πρὸς διατήρησιν καὶ ἀρίστην τῆς σχολῆς ἁρμονίαν συντείνοντας. Ταῦτα τοιγαροῦν τὰ ἐν ἐννέα κεφαλαίοις διειλημμένα καὶ ἀναγκαῖα δόξαντα τῇ εὐρύθμῳ διοικήσει τῆς ἀρτισυστάτου ταύτης σχολῆς διαταξάμενοι τῷ μὲν εἰρημένῳ κτίτορι καὶ συνίστορι αὐτῆς φιλοκάλῳ ἀνδρὶ καὶ δὴ καὶ τοῖς ὑπὲρ τῆς διαμονῆς αὐτῆς καὶ εὐσταθείας προθυμοποιουμένοις καὶ τὰ ἀνωτέρω ἐκτεθέντα διατηρήσουσιν εὐχόμεθα ἐκ βαθέων ψυχῆς τὰ σωτήρια δοῖν αὐτοῖς κύριος ὁ θεὸς ἀντάξιον τὸν μισθὸν τῆς ἀγαθοεργίας κἂν τῷ νῦν αἰῶνι κἂν τῷ μέλλοντι καὶ καταπέμψαι αὐτοῖς ἄνωθεν τὴν εὐλογίαν τοῦ Ἀβραάμ, τοῦ Ἰσαάκ καὶ Ἰακώβ καὶ πάντα τὰ πρὸς σωτηρίαν αἰτήματα κληρονόμοι ἀπεργαζόμενοι αὐτοὶ καὶ τῆς οὐρανίας αὐτοῦ βασιλείας ἀνθ' ὧν τὴν κοινὴν ὠφέλειαν καὶ τὸν φωτισμὸν τῶν ἐνδεῶν ὁμογενῶν προείλοντο φιλογενῶς καὶ φιλοκάλως ἐπαίνων κοινῶν ἄξιοι φανέντες. Ἄν δέ τις ἀδοκῇτ' ἡ μοχθηρίᾳ γνώμης εἰς τοσοῦτον ἐλεύσῃ κακεντρεχείας καὶ σκληρότητος, ὥστε ἐχθρὰ βουλευσασθαι κατὰ τῆς σχολῆς ταύτης καὶ κρυφίως ἢ φανερώς, ἀμέσως ἢ ἡμέσως κινηθῇ κατ' αὐτῆς καὶ κατὰ τῆς καλῆς αὐτῆς ἁρμονίας καὶ ἐπήρειαν αὐτῇ προξενῆσαι καὶ ἀνατρέψαι μέχρι κεραίας βουληθῇ τὰ ἐν τῷ παρόντι συνοδικῶς ἐκπεφρασμένα, ὁ τοιοῦτος ὡς ἀλαζὼν καὶ πολέμιος τῶν θεαρέστων ἔργων καὶ κοινωφελῶν πράξεων ἀφωρισμένος ὑπάρχῃ παρὰ τῆς ἀγίας καὶ ὁμοουσίου Τριάδος, τοῦ ἐνὸς τῇ φύσει μόνον θεοῦ καὶ καθηραμένος καὶ ἀ-

συγχώρητος καὶ ἄλλυτος μετὰ θάνατον καὶ τυμπανιαῖος καὶ πάσαις ταῖς συνοδικαῖς ἀραις ὑπεύθυνος καὶ ἔνοχος τοῦ πυρὸς τῆς Γεέννης καὶ τῷ αἰωνίῳ ἀναθέματι ὑπόδικος. Ὅθεν εἰς ἐνδειξιν καὶ διηγετὴ τὴν ἀσφάλειαν ἐγένετο καὶ τὸ παρὸν ἡμέτερον πατριαρχικὸν καὶ συνοδικὸν σιγγιλλιώδες γράμμα ἐπὶ μεμβράνης καταστρωθὲν κἀν τῷ ἱερῷ κώδικι τῆς καθ' ἡμᾶς τοῦ Χριστοῦ μεγάλης ἐκκλησίας καὶ ἐδόθη πρὸς τὴν νεοσύστατον ἐν Φιλιππουπόλει σχολήν. Ἐν ἔτει σωτηρίῳ χιλιοστῷ ὀκτακοσιοστῷ τριακοστῷ τετάρτῳ κατὰ μῆνα Ἰούνιον Ἰνδικτιῶνος Ζη. † Κωνσταντῖος ἐλέφ θεοῦ ἀρχιεπίσκοπος Κωνσταντινουπόλεως, Νέας Ρώμης καὶ οἰκουμενικὸς πατριάρχης. Χαλκηδόνος Ζαχαρίας, Δέρκων Νικηφόρος, Φιλαδελφείας Πανάρετος, Μαρωνείας Δανιήλ.

ἀρ. 31

Κανονισμὸς τῆς σχολῆς τῆς ἁγίας Τριάδος

(συνέχεια, οὕτως εἰπεῖν τοῦ πρ. σιγγιλλίου)

(Κώδ. Ι, σελ. 209 ἢ σα', ἔτ. 1834, Ι)

Κωνσταντῖος ἀρχιεπίσκοπος Κωνσταντινουπόλεως, Νέας Ρώμης,
οἰκουμενικὸς πατριάρχης.

Σχολῆς παιδαγωγικῆς ταύτης τῆς μεγαλοπόλεως Φιλιππουπόλεως τιμωμένης ἐπ' ὀνόματι τῆς ἁγίας Τριάδος κατὰ τὴν ἐνορίαν τῆς ἁγίας Κυριακῆς, ἰδρυθείσης παρὰ τινος ἀνδρὸς φιλομαθοῦς καὶ φιλομούσου χάριν τῆς νεολαίας τῶν ἐνδεῶν ὑπὸ τὴν ἐπίσκεψιν τοῦ ἀναγιωτάτου οἰκουμενικοῦ πατριάρχου καὶ τὴν ἐπιτροπὴν τοῦ πανιερωτάτου Φιλιππουπόλεως.

α') ἀπαγορεύεται εἰς αὐτὴν νὰ μαθητεύσωσι πλουσίων τέκνα.

β') οἱ μαθηταὶ δὲν θέλουν ὑπερέβῃ τὸν ἀριθμὸν 100 ὀνομάτων. Εἰς τὴν ἔλλειψιν δὲ τοῦ ρηθέντος ποσοῦ χρεωστεῖ νὰ δέχεται πρὸς ἀποπλήρωσιν αὐτοῦ ἀμισθί.

γ') τὰ παῖδιά τῆς ἐνορίας τῆς ἁγίας Κυριακῆς θέλουσι προτιμῶνται εἰς τὴν ὑποδοχὴν διὰ τῶν ἄλλων ἐνοριῶν καὶ χωρῶν.

δ') ἡ σχολὴ χρεωστεῖ νὰ ἐφορτάζῃ τὰς ἐφορτὰς τὰς δεσποτικὰς καὶ τὰς Κυριακάς, Ἐὰν δὲ συμπέσωσι τρεῖς κατὰ συνέχειαν ἐφορταί, ἡ μία θέλει καταλιμπάνεσθαι.

ε') ὁ μαθητὴς εἰσερχόμενος εἰς τὴν σχολὴν ταύτην χρεωστεῖ νὰ παρουσιάσῃ ἐγγυητὴν ὅτι τοῦλάχιστον θέλει σχολάσει χρόνους τρεῖς.

ς') ὁ ἐγγυητὴς ἢ εὐγενὴς ἢ πατὴρ ἢ μήτηρ ἢ καὶ τις τῶν χριστιανῶν χρεωστεῖ νὰ δώσῃ τὴν ἐγγύησιν ἑγγράφον καὶ ὅταν ὁ μαθητὴς παραιτηθῇ πρὸ τριῶν χρόνων, χρεωστεῖ νὰ πληρώνῃ διὰ ὅσον καιρὸν ἐκάθισεν ἱκανοποίησιν τῆς παραβάσεως τὸν μῆνα γρ. 10.

ζ') οἱ μαθηταὶ ἀφ' ἧς ὥρας καταταχθῶσιν εἰς τὸν κατάλογον τῶν ἐφόρων τῆς σχολῆς χρεωστοῦν ὅλοι τὸ ἐσπέρας καὶ πρῶτὸ νὰ εἶναι εἰς τὴν ἀκο-

λουθίαν, λειτουργίαν καὶ ἑσπερινὸν μαζὺ μὲ τὸν διδάσκαλον κατὰ χρόον καὶ ἢ ἑλλειψίς μικροῦ ἢ μεγάλου ἢ ἐνὸς ἢ πολλῶν ὑπόκειται εἰς ἀπολογίαν.

η') χρεωστεῖ πρὸς τούτοις νὰ φυλάξῃ ἀπαρασαλεύτως τὰ ἐξῆς θετικὰ κεφάλαια τῶν νόμων τῆς σχολῆς :

1) ὅστις φιλόμουςος ἐπιθυμεῖ νὰ μαθητεύσῃ εἰς τὴν σχολὴν ταύτην, χρεωστεῖ νὰ λάβῃ τὴν ἄδειαν πρῶτον τῶν ἐφόρων τῆς σχολῆς καὶ δεύτερον νὰ φυλάττῃ τὴν νομοθεσίαν ταύτην.

2) χρεωστεῖ νὰ εἰσερχῇται εἰς τὸ σχολεῖον καθαρισμένος.

3) εἰσερχόμενος εἰς τὸ σχολεῖον δὲν ἔχει τὴν ἄδειαν ν' ἀπέλθῃ χωρὶς τῆς ἀδείας τοῦ διδασκάλου.

4) χρεωστεῖ νὰ ἔρχεται εἰς τὸ σχολεῖον τὴν ὥραν τῆς παραδόσεως καὶ εἰς τὰς ἡμέρας εἰς τὰς ὁποίας δὲν γίνεται παράδοσις.

5) χρεωστεῖ νὰ ἀκολουθῇ ἐπιμελῶς τὰ μαθήματα, ἐν οἷς ἤθελεν ἐγκριθῇ.

6) χρεωστεῖ νὰ φέρεται εὐτάκτως καὶ τιμίως εἰς τοὺς συμμαθητάς του θεωρῶν αὐτοὺς ὡς ἀδελφούς του.

7) χρεωστεῖ νὰ ἔρχεται εἰς τὸ σχολεῖον προμελετημένος εἰς τὰ μαθήματά του.

8) χρεωστεῖ εἰσερχόμενος εἰς τὸ σχολεῖον νὰ χαιρετᾷ τὸν διδάσκαλον καὶ τοὺς συμμαθητάς του μὲ τὸ κίνημα τῆς κεφαλῆς του.

9) χρεωστεῖ νὰ μὴ συνομιλῇ μετὰ τῶν συμμαθητῶν του.

10) χρεωστεῖ νὰ ἀναφέρῃ τὰς ἀταξίας καὶ τὰς ἑλλείψεις τῶν συμμαθητῶν του πρὸς τὸν διδάσκαλον.

11) χρεωστεῖ νὰ φυλάττῃ τὰ βιβλία του καὶ τὰ τετραδιά του παστικὰ.

12) χρεωστεῖ νὰ φέρεται κοσμίως εἰς τὰς ὁδοὺς καὶ τὰς οἰκίας.

13) χρεωστεῖ νὰ προσηκῶνται εἰς τὸ σχολεῖον, ὅταν ἔρχεται ὁ μητροπολίτης ἢ ἄλλος τοῦ ἱεροῦ κλήρου ἢ τῶν ἐφόρων.

14) χρεωστεῖ νὰ πηγαίνῃ εἰς τὸν ναὸν τοῦ θεοῦ εἰς τὰς ἐορτασίμους ἡμέρας προσφέρον τὰς εὐχὰς του εἰς τὸν ὑψιστον θεόν.

15) χρεωστεῖ νὰ φέρεται εὐτάκτως καὶ κοσμίως εἰς τὸν ναὸν τοῦ θεοῦ γενόμενος παράδειγμα εἰς τοὺς λοιπούς.

16) χρεωστεῖ νὰ τιμᾷ καὶ νὰ σέβηται τοὺς γονεῖς καὶ διδασκάλους καὶ ἱερεῖς καὶ συμμαθητάς του καὶ ἅπαντας τοὺς λοιπούς ἀνθρώπους.

17) χρεωστεῖ νὰ τιμᾷ ἐκεῖνον εἰς τὸ σχολεῖον, ὅστις εἰς ἑλλειψίν τοῦ διδασκάλου φέρει πρόσωπον αὐτοῦ.

18) οὐδεὶς ἔχει τὸ δικαίωμα νὰ πάρῃ τὸν καταδικασμένον εἰς χάριν [χατήρι].

19) ὅστις τῶν μαθητῶν λείψει ἀπὸ τὸ σχολεῖον, δὲν εἶναι πλέον δεκτός, ἂν δὲν ἀποδείξῃ διατὶ ἑλλείψε.

20) χρεωστεῖ ὅστις κάμει ζημίαν νὰ τὴν πληρώσῃ.

21) ὁ διδάσκαλος μετὰ τῶν μαθητῶν νὰ προσεύχωνται καθ' ἑκάστην

καὶ νὰ ψάλλωσι τὸν παράκλητον κανόνα.

22) ὁ παραβάτης τῶν ἄνω εἰρημένων θέλει παιδεύεται ἀναλόγως τοῦ ἐγκλήματος πρὸς ἱκανοποίησιν τῶν νόμων. Τῷ 1834, τῇ αὐ Ἰανουαρίου. Ἀποφαίνεται.

Χαλκηδόνος Ἱεροθέου, Δέρκων Νικηφόρος, Φιλαδελφείας Πανάρετος, Μαρωνείας Δανιήλ.

Σημείωσις. Ἐκ τοῦ σιγγιλλίου καὶ τῆς κατωτέρω ἀπαντήσεως τῆς κοινότητος διαπιστοῦται ὅτι ἡ σχολὴ ἰδρυθῆ ὑπὸ τοῦ Βούλκου Τσαλόγλου χάριν τῶν παίδων τῶν ἐνοριτῶν του κυρίως, ὅπως ἐκπαιδεύωνται ἑλληνιστί. Ἡ σχολὴ ἄρα ἦτο ἀρχῇ-θεν ἑλληνικὴ, ἀλληλοδιδασκτικὴ κοινοτικὴ. Ὡς σχολικὸν δὲ κτίριον ἐχρησίμευσεν ἡ μεγάλη οἰκία τοῦ πρωτομαίστορος τῶν ἀμπατζήδων Ἀθαν. Μπουλγούργλου, ἣτις ἐπωλήθη τῷ κτίτορι ἀντὶ εὐτελοῦς τιμῆς ὑπὸ τὸν ὄρον, ὅπως χρησιμοποιηθῇ ὡς κοινοτικὴ σχολή. Παρασθέντες ἐνταῦθα τὸν κατὰ τὰς ἐνιαυσίας ἐξετάσεις ἡδόμενον ἐκάστοτε ὑπὸ τῶν μαθητῶν ὕμνον, ποιηθέντα καὶ τονισθέντα ὑπὸ τοῦ διδασκάλου τῆς σχολῆς Γεωργίου Π. Κωνσταντίνου, Μουσικοῦ :

1) Ὡ φιλοπάτριδες Φιλιππουπολίται.	2) Καὶ σεῖς οἱ ἔφοροι καὶ ἐπιστάται
σὺν τῷ δεσπότη μας πάντες χαρῇτε	εἰς τὰ πρὸς-πρόσδοκον πάντα ὁρμάτε
εἰς τὸ γυμνάσιον πτωχονεολαίας	νὰ διευθύνητε σὺν τοῖς διδασκάλοις
εἰς τὴν ἐξέτασιν ταύτης τῆς ἡμέρας.	τὰ φροντιστήρια πόλεως μεγάλης.
Φημίζεται γὰρ ἡ πατρίς. (δὶς)	Φημίζεται γὰρ ἡ πατρίς. (δὶς)
3) Ὅθεν προσφέρωμεν σήμερον εὐθύμως	4) Στεφάνους πλέκομεν τὰς παιδαριώδεις
τὴν προσφορὰν αὐτὴν πάντες προθύμως,	φωνὰς, δεήσεις μας τὰς σωτηριώδεις
τὴν ὕμνωδιαν μας ψάλλοντες ὕμνουντες	καὶ ἱκετεύομεν καὶ παρακαλοῦμεν
καὶ τὸ φιλόμοισον πάντων ἐπαινοῦντες.	τὸν Θεὸν λέγοντες καὶ εὐχαριστοῦμεν.
Φημίζεται γὰρ ἡ πατρίς. (δὶς)	Φημίζεται γὰρ ἡ πατρίς. (δὶς)

Φωνὰς ὑψώσατε (δὶς) καὶ ἐκφωνήσατε (δὶς), χειρας κροτήσατε (δὶς) καὶ εὐφημήσατε (δὶς). Εἶτα ἦδετο τρεῖς τὰς αἰωνία ἡ μνήμη τοῦ κτίτορος. (Ἀνθολογία Γ. Π. Μουσικοῦ, ἔτ. 1846, ἐν Κωνσταντινίᾳ). Ἀποθανόντος τοῦ κτίτορος τῷ 1837 ἡ οἰκογένεια αὐτοῦ ἐξηκολούθει διατηροῦσα τὴν λειτουργίαν τῆς σχολῆς διὰ τοῦ κληροδοτή-θέντος κεφαλαίου μέχρι τέλους τοῦ σχολικοῦ ἔτους 1846. Τοῦ κεφαλαίου τοκισμέ-νου παρ' ἐμπορίων καὶ ἀπολεσθέντος, ἡ σχολὴ ἐκλείσθη καὶ τῷ 1848 παρεδόθη ὑπὸ τῆς οἰκογενείας εἰς τοὺς Βουλγάρους. Εἰς αὐτὴν πρῶτον ἐλθὼν ἐκ Κοπρισιτίτζης ὁ μετακληθεὶς Νάϊδεν Γέροφ μετὰ τῶν μαθητῶν του ἱδρυσε τὸ πρῶτον μέσον Βουλ-γαρικὸν σχολεῖον ἔχων καὶ δύο ! μαθητὰς ἐκ Φιλιππουπόλεως. Μετὰ τὴν μεταφο-ρὰν τοῦ σχολείου τούτου τῷ 1850 εἰς τὸ ἐπὶ τῆς ἀκροπόλεως κτίριον, ὅπου ἐπὶ τοῦ αὐτονομιακοῦ καθεστώτος ἀνηγέρθη τὸ Βουλγαρικὸν τῶν θηλέων γυμνάσιον, ἡ σχολὴ παρέμεινε κεκλεισμένη μέχρι τοῦ 1860. Ἐκτοτε ἀνακαινισθέντος τοῦ κτιρίου τῆς δαπάνης τοῦ Δούσσου Χ' Δέκωφ ἤρξατο πάλιν λειτουργοῦσα ὡς προκαταρκτικὴ σχολὴ συντηρουμένη ὑπὸ τῶν Βουλγάρων ὑπὸ τὸ ὄνομα τοῦ ἀνακαινιστοῦ τῆς. Ἦδη ἀπὸ δεκάδων ἐτῶν λειτουργεῖ ὡς τετρατάξιος δημοτικὴ Βουλγαρικὴ σχολὴ ὑπὸ τὸ ἀρχι-κὸν τῆς ὄνομα σχολὴ τῆς ἁγίας Τριάδος.

Ἀρ. 32

**Ἀπόκρισις τῆς κοινότητος εἰς τὸ σιγγιλιῶδες γράμμα
περὶ τῆς σχολῆς Ἀγ. Τριάδος**

(Κώδ. Ι, σελ. 211 ἢ σγ', ἔτ. 1834 X 20)

Τὴν ὑμετέραν θειοτάτην καὶ προσκυνητὴν ἡμῖν Παναγιότητα ταπεινῶς προσκυνοῦντες δουλικῶς ἀσπαζόμεθα τὴν χαριτόβρυτον αὐτῆς δεξιάν.

Ὑπταίς χερσὶ καὶ μεθ' ὅσης τῆς εὐλαβείας καὶ ψυχικῆς ἀγαλλιάσεως ἐδεξάμεθα τὸ εἰς ἡμᾶς τοὺς ταπεινοὺς δούλους τῆς Φιλιππουπόλεως σταλὲν ὑμέτερον πατριαρχικὸν καὶ συνοδικὸν σιγγιλιῶδες γράμμα διακελευθὼν ἡμῖν πατρικῶς περὶ τῶν ἐν ἐννέα κεφαλαίοις διειλημμένων τῶν ἀναγκαῖα δοξάντων τῇ τε ἐξωτερικῇ καὶ ἐσωτερικῇ διοικήσει τῆς ἀρτισυστάτου ἐν τῇ ταπεινῇ πατρίδι ἡμῶν κοινῆς σχολῆς παρά τινος ἰθαγενοῦς ἡμῶν φιλοπάτριδος τε καὶ φιλομούσου ἐκ τῆς οἰκογενείας τοῦ Τζαλόγλου καταγομένου ἰδρυθείσης χάριν ἐκπαιδεύσεως καὶ μαθήσεως τῶν πτωχῶν καὶ ἀπόρων ἐνταῦθα *ομογενῶν τέκνων*. Ἐφ' ᾧ πρῶτον χάριτας ὁμολογοῦντες τῇ ἀγιωτάτῃ τοῦ Χριστοῦ μεγάλῃ ἐκκλησίᾳ ὅτι ὡς κοινὴ μήτηρ οὐ παύει τὸ κοινὴν συμφέρον καὶ τὴν βελτίωσιν τῶν πνευματικῶν αὐτῆς τέκνων ἀεὶ πρόσθεν ἀγειν, ἐπικαλοῦμεν εἴτα θερμῶς τὸν ὑψιστον ὅπως, τῷ μετὰ πάσης τῆς γενεαλογίας του ἐπισήμῳ κτίτορι τοῦ κοινωφελοῦς τούτου καταστήματος ἀεὶ δαφιλευνὴ ἀντάξει τοῦ μισθοῦ τῆς ἀγαθοεργίας του καὶ μακρὰν καὶ εὐδαίμονα υἱείαν καὶ ὅσα ἀγαθὰ, ὅσα ἐπωφελῆ, ὅσα σωτήρια καὶ ὅσα ἐν ἐνὶ λόγῳ ἐπιθυμίας χριστιανικῆς καὶ εὐχῆς εἰσιν ἄξια ἐν τε τῷ νῦν καὶ ἐν τῷ μέλλοντι αἰῶνι. Ὅθεν διὰ τῆς παρούσης ἡμῶν ταπεινῆς γραφῆς κατὰ χρῆν ἀποδίδοντες προηγουμένως τὰς δουλικάς ἡμῶν προσκυνήσεις τῇ ὑμετέρᾳ θειοτάτῃ παναγιότητι καὶ τοῖς σεβασμίοις γέρονσιν ἀναφέρομεν ταπεινῶς ὅτι, ὅστις ἐθελοκάκως ἢ ἄλλως πως ἤθελε κινηθῇ κατὰ τῆς σχολῆς ταύτης, ὥστε διαταράξει τὴν καθεστῶσαν εὐταξίαν αὐτῆς καὶ ἀνατραπῇ τοῦ θεαρέστου σκοποῦ τοῦ κτίτορος, ὁ τοιοῦτος ὡς ἐχθρὸς τῶν θεοφιλῶν ἔργων καὶ σκανδαλοποιὸς τῶν κοινωφελῶν πράξεων ἔστω ἐν τῷ ἀναθέματι καὶ ὑπεύθυνος πάσαις ταῖς πατριαρχικαῖς καὶ συνοδικαῖς ἀραῖς· ὁ δὲ φιλοκάγαθος κτίτωρ ἔχῃ τότε πᾶσαν τὴν ἀδειαν καὶ τὴν ἀκόλυτον ἐξουσίαν μεταβιβάζειν καὶ μεθιστᾶν τὴν σχολὴν ὡς ἴδιον κτῆμα αὐτοῦ οὔσαν ἐνθα ἂν βούληται. Ἀλλ' ἡμεῖς πάντες οἱ ταπεινοὶ δοῦλοί τῆς εὐγνώμονοι μένοντες καὶ μέχρι τελευταίας ἡμῶν ἀναπνοῆς καὶ ὑπόχρεοι τῷ τοιούτῳ εὐεργέτῃ ἡμῶν καὶ ἀξιαγάρτῳ κτίτορι τοῦ κοινωφελοῦς τούτου συστήματος πεπεσμεθα καὶ μέλει καλῶς τῇ πεπλουτισμένῃ πατριαρχικῇ προνοίᾳ καὶ ἐπισκέψει καὶ τῇ προστασίᾳ τοῦ κατὰ καιρὸν τὸν οἰκουμενικὸν θρόνον διέποντος, τῇ τε ἐφορείᾳ καὶ ἐπαγρυπνίσει εἰς τὴν διαμονὴν αὐτῆς καὶ κυβέρνησιν τοῦ κατὰ καιροὺς πανιερωτάτου μητροπολίτου Φιλιππουπόλεως ὅτι οὐδὲν τοιοῦτον ἀπενκταῖον γενήσεται διὸ καὶ ἐξαιτούμεθα τὰς παναγίας

ἡμετέρας χάριτος ἐνδοξίας οὐρανίου καὶ ἐκκλησιαστικῆς ἀντιθέσεως
 καὶ τῆς ἐκκλησίας οὐρανίου. 20 Ἰουνίου 1834. (τὸ γ. β. π. δ. οὐρανίου)
 ὁ π. π. Νικηφόρος
 ὁ Ἀθανάσιος Γεωργίου Γαργαλιανῶν
 ὁ Ἀνδρέας Ἰστορίοβιτς
 ὁ Πέτρος Ζαφειρίδης.